jednodenní ekologické výukové programy a školní výlety

PRO MŠ A 1. STUPEŇ ZŠ

2020/2021

lipka

Víte, že vážky (a jepice) jsou nejstarším žijícím okřídleným hmyzem?

LIPOVÁ
ROZMARÝNEK
RYCHTA
JEZÍRKO
KAMENNÁ

Na www.lipka.cz/EVP naleznete:

- **podrobné anotace**
- **cíle v rámci RVP, které programy naplňují**
- **využívané metody a formy práce**
- **specifické požadavky na účastníky**

LEGENDA K POUŽITÝM IKONÁM

- alespoň část učíme v přírodní zahradě
- probíhá v terénu mimo pracoviště Lipky
- zahrnuje pozorování živočichů
- obsahuje praktické zpracování produktů zahrady či potravin
- součástí je promítání 3D obrázků a fotografií
- pedagog získá další materiály k využití ve vlastní výuce
- alespoň část programu probíhá v lese

Milé paní učitelky a milí páni učitelé,

jaro roku 2020 nás všechny zaskočilo komplikacemi spojenými s koronavirovou pandemií a celá Lipka netrpělivě čeká na první žáky, kteří do ní po dlouhé přestávce přijdou na výukové programy. Nucenou přestávku jsme využili na věčně odkládané práce na vylepšení a vyšperkování výuky a věříme, že se nám o to více bude dařit probudit v dětech a žácích potřebnou zvídavost k poznávání přírodních procesů a také chuť k řešení problémů, kterými naše životní prostředí dlouhodobě trpí.

Výuka tradičně bude probíhat na všech našich pracovištích, a také v přilehlých zahradách a v terénu. Obsahuje témata o životě ve vodě, v půdě, v lese, ale i u babičky na zahradě a na dědečkově dvorku. Žáci se potkají se včelami, léčivými bylinami, kameny i s šelmami. Někdy se přenesou do dalekých krajů, aby poznaly, že naše konání může ovlivnit i to, jak tam vypadá místní příroda a jak žijí jejich vrstevníci. Všechny programy se více či méně dotýkají aktuálních environmentálních problémů – zejména změny klimatu.

Vybírejte a objednávejte. Těšíme se na vás.

Hana Korvasová
ředitelka Lipky

B R N O

Výukové programy probíhají za finanční podpory statutárního města Brna.

jihomoravský kraj

Lipku zřizuje a podporuje Jihomoravský kraj.

Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje doporučuje školám zařazovat ekologické výukové programy do učebních plánů a do školních vzdělávacích programů.

O JEDNODENNÍCH VÝUKOVÝCH PROGRAMECH OBECNĚ PLATÍ:

- Programy probíhají v areálech pracovišť Lipová, Rozmarýnek, Rychta, Jezírko a Kamenná, v areálu Otevřené zahrady Nadace Partnerství i v terénu mimo naše pracoviště.
- Objednávky přijímáme na každém pracovišti telefonicky.
- Po objednání uzavřeme se školou smlouvu na realizaci ekologických výukových programů.
- Pokud program probíhá také v terénu (ikona boty/stromu u anotace), je třeba nepodcenit vybavení žáků: vhodné oblečení, pláštěnka a dobrá terénní obuv.
- Pokud není v anotaci uvedeno jiné vybavení, postačí, když si děti s sebou přinesou přezůvky, svačinu a přijdou v oděvu, který jim umožňuje volný pohyb a sezení na zemi.
- Vybírat a objednávat je třeba rychle, neboť programy bývají velmi brzy obsazeny.
- **Programy pro mateřské školy jsou vhodné pro děti od 5 let, pokud není uvedeno jinak.**
- **Vhodně nastavené programy je možné hradit ze šablon** šab **, na konkrétním postupu se domluvte při objednání.**

OBJEDNÁVÁNÍ PROGRAMŮ

Všechny programy objednávejte na jednotlivých pracovištích **telefonicky**, programy pro **mateřské školy od 27. srpna 2020 od 8 hodin**, programy pro **základní školy od 28. srpna 2020 od 8 hodin**.

LIPOVÁ

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání
pracoviště Lipová
Lipová 20, 602 00 Brno-Pisárky
www.lipka.cz/lipova

T: 543 211 264, 720 995 927 | **E:** lipova@lipka.cz | **KONTAKTNÍ OSOBA:** Blanka Jírů

VÝUKOVÉ PROGRAMY

PROGRAMY PRO MŠ: Programy probíhají od 9 do 11.30 hod., po domluvě lze začátek posunout. Programy jsou připraveny pro skupinu max. 24 dětí ve věku od 5 let.

CENA: 120 Kč/dítě

PROGRAM PRO MLADŠÍ MŠ: Pokud potřebujete zajistit program pro celou školku a nejen předškoláky, nabízíme nový samoobslužný program v zahradě vily Stiassni pro **děti od 3 let**. Realizuje se od dubna do října po předchozí domluvě.

CENA: 50 Kč/dítě

PROGRAMY PRO ZŠ: Programy probíhají od 9 do 12.30 hod., po domluvě lze začátek posunout. Na pracovišti vyučujeme dva různé programy pro dvě třídy současně. Maximální počet žáků na programu je 30.

CENA: 120 Kč/žák (není-li uvedeno jinak)

JAK PEJSEK S KOČIČKOU PEKLI SUŠENKY

MŠ (od 4 let) *listopad–březen*

Společně se zvířecími kuchtíky se děti vydají po stopách ingrediencí, které samy zpracují. Pomocí vločkovače přemění oves na vločky, v mlýnku namelou obilí, vyloupou a nadrtí různé plody. Výsledkem budou sušenky dobré pro děti i přírodu.

DÉLKA PROGRAMU: 2,5 hod.

POTKALI SE V KOMPOSTU

MŠ (od 5 let), 1. ročník ZŠ *duben–červen*

V kompostu žije spousta živočichů, ale který z nich je nejzajímavější? Žížala a zlatohlávek nám představí svá kouzla. S larvou zlatohlávka se děti zakuklí a promění v brouka, s žížalou se protáhnou. Část programu je věnována pozorování živých tvorů.

DÉLKA PROGRAMU: 2,5 hod.

JABLOŇKA A OŘEŠÁNEK

MŠ (od 5 let), 1. ročník ZŠ *září–říjen*

Dva zvědaví skřítci Jabloňka a Ořešánek přivítají děti v přírodní zahradě Lipky a společně s nimi využijí její plody. Budou moštovat jablíčka a barvit ořechovým listím hedvábí, ze kterého si vyrobí svého malého Ořešánka. V programu je prostor i pro hry se semeny plodů.

DÉLKA PROGRAMU: 2,5 hod.

SKŘÍTEK A (NE)OBYČEJNÉ VĚCI

MŠ (od 5 let), 1. ročník ZŠ *březen–červen*

Na děti čeká pohádka o zakletém skřítkovi, kterého se samy pokusí vysvobodit pomocí čtyř klíčů: slaměného, dřevěného, kamenného a hliněného. S těmito čtyřmi materiály se děti seznámí během her a tvoření.

DÉLKA PROGRAMU: 2,5 hod.

HOSPODÁŘSTVÍ U ŠNOFOUSE

1.–2. ročník ZŠ

Pohádka nás zavede k tématu životních potřeb domácích zvířat. Seznámíme se s původem některých potravin, stlučeme máslo ze smetany a budeme kreslit husím brkem.

LÉTO V PŘÍRODNÍ ZAHRADĚ

1.–3. ročník ZŠ *květen–červen*

Letní zahradu budeme poznávat nejen zrakem, ale i ostatními smysly. Jak zní voda? Jak chutnají a voní bylinky? Děti se s některými seznámí a uvaří z nich na ohni čaj. Poznají, že voda v zahradě nemusí sloužit jen rostlinám, ale i jako útočiště pro mnohé živočichy.

PŘÍBĚHY ZE STARÉHO STROMU

1.–3. ročník ZŠ

Pohádkový příběh nás zavede za obyvateli starého stromu. Zahrajeme si na mravence a sršně, za houbou vylezeme do koruny stromu, prohlédneme si skutečnou dutinu strakapouda a barvami ztvárníme lišejník.

ZVÍŘATA V ZIMĚ

1.–3. ročník ZŠ *prosinec–únor*

Co dělají zvířata naší přírody, když přijde zima? Žáci poznají některé jejich strategie k přežití, zdroje potravy, stopy a jiná pobytová znamení. Zahrají si na havrany, netopýry, zajíce i slunéčka a vyrobí si odlitek liščí stopy.

JARNÍ PROBOUZENÍ

2.–3. ročník ZŠ *březen–duben*

Příběh o třešňovém skřítkovi a jarních květinách zavede žáky do probouzející se přírody. Poznáme, k čemu je rostlině cibulka, stavbu květu, co je opylení a jak důležité jsou včely. Vyrobíme si atlas jarních rostlin a včelku z vosku.

PODZIM V PŘÍRODNÍ ZAHRADĚ

2.–3. ročník ZŠ *září–říjen*

Přírodní zahrada je zdrojem potravy nejenom pro nás, ale i pro různé živočichy. Zkusíme si vyrobit dobroty z jablek – od moštu přes pečená jablka na ohni, zahrajeme si na ruměnici, sýkorku a veverku a využijeme při tom venkovní výukové prvky.

JAK ROSTE CHLÉB

2.–4. ročník ZŠ

Poznejte cestu chleba z pole až na náš stůl. V pohádce se zamyslíme nad významem půdy pro obživu člověka. Vyzkoušíme si mlácení obilí cepem v zahradě, mletí mouky, přípravu těsta a pečení chlebánků.

NECH BROUKA ŽÍT

3.–4. ročník ZŠ *duben–listopad*

Vydejme se společně do světa brouků a pavouků! Překonáme strach a poznáme výjimečné schopnosti těchto živočichů. Vyzkoušíme si, jak loví běžník, zahrabeme myš jako hrobařík, rozložíme strom jako hladová larva roháče a podíváme se i na pavučinu křižáka. Zjistíme, jaký význam mají tito malí živočichové v přírodě.

ZABALENÉ VÁNOCE

3.–4. ročník ZŠ *prosinec*

Rádi byste zažili Vánoce jinak, šetrněji k přírodě? Ukážeme si, jak lze z přírodních materiálů umotat svíčky, vyřezat vánoční ozdoby a zabalit dárky bez balicích papírů a plastových ozdob. Nasajeme vánoční atmosféru a upečeme si slunovratová sluníčka.

CENA: 150 Kč/žák

PŮDA NENÍ NUDA

4.–5. ročník ZŠ *duben–říjen*

Víte, jaká dobrodružství se odehrávají v půdě? Binokulární lupy nám pomohou poznat půdní složky, při hře pochopíme, jak půda vznikla, co je to rozklad a kdo se na něm podílí. Odchytíme a pojmenujeme řadu půdních živočichů a popíšeme jejich vazby k půdnímu prostředí. Pomocí pokusů dokážeme přítomnost půdní vody a vzduchu.

VLNĚNÁ DÍLNA

4.–5. ročník ZŠ

Seznámíme se s ovčí vlnou. Prakticky si vyzkoušíme zpracování ovčího rouna: praní, česání, spřádání, tkaní, filcování. Dozvíme se o možnostech využití tohoto obnovitelného materiálu, ze kterého si každý žák ufilcuje vlastní výrobek.

CESTA DO EKVÁDORU

5. ročník ZŠ

Co se skrývá za pěstováním banánů a původem čokolády? Vžijeme se na chvíli do kůže pěstitelů kakaových bobů a porozumíme principu spravedlivého obchodu (fair trade). Při simulační hře se ocitneme v roli těžařů ropy, domorodců nebo jaguára. V následné diskusi posoudíme environmentální dopady dovozu exotického ovoce a navrhneme k němu alternativy.

ŽIVOT V RYBNÍCE

5. ročník ZŠ *květen–říjen*

Na příběhu o rybníku Blaťáku prozkoumáme fungování ekosystému rybníka a vliv člověka na něj. Pomocí pokusů poznáme důležité vlastnosti vody, jakými je povrchové napětí a teplotní anomálie. Nalovíme v zahradním jezírku vodní živočichy, určíme je a dozvíme se, jakou roli v něm hrají.

ROZMARÝNEK

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání
pracoviště Rozmarýnek
Rozmarýnová 6, 637 00 Brno-Jundrov
www.lipka.cz/rozmarynek

T: 541 220 208, 725 961 285, 602 684 396 | E: rozmarynek@lipka.cz | KONTAKTNÍ OSOBA: Lucie Vladová

VÝUKOVÉ PROGRAMY

Programy obvykle trvají od 9 do 12.30 hod. (není-li uvedeno jinak).

Na Rozmarýnku můžeme vyučovat současně dva různé programy pro dvě třídy z jedné školy. Přijet k nám může až 45 žáků.

Programy pro MŠ jsou připraveny pro děti od 5 let.

CENA: 120 Kč/žák (není-li uvedeno jinak)

BABIČČINA ZAHRÁDKA

MŠ (od 5 let), 1. ročník ZŠ *duben–říjen*

Co je nového u babičky na zahrádce? Proč má na jednom záhonku více druhů zeleniny? A proč je ráda, že je v kompostu živo? V Babiččině zahrádce se dozvíme na tyto otázky odpovědi, zkusíme rozeznat druhy zeleniny se zavázanýma očima, uvidíme záhon s bylinkami připomínající spirálu nebo klíčovou dírku. Připravíme si bylinkovou sůl, zasadíme semínko do kelímku a pod lupou prozkoumáme půdní bezobratlé.

DÉLKA PROGRAMU: 2,5 hod.
maximálně 36 žáků

DĚDEČKŮV DVOREČEK

MŠ (od 5 let), 1. ročník ZŠ *duben–říjen*

Jak se žije králíkovi nebo slepici u dědečka na dvorku? Program přináší setkání s kontaktními drobnými hospodářskými zvířaty chovanými na Rozmarýnku. Hravými aktivitami v zahradě si přiblížíme různá hospodářská zvířata a způsob jejich soužití s námi lidmi. Zjistíme, co lidem jejich chov přináší a také co obnáší péče o ně, tedy co po celý rok potřebují ke spokojenému životu.

DÉLKA PROGRAMU: 2,5 hod.
maximálně 24 žáků

FERDA MRAVENEC VE VODNÍ ŘÍŠI

1.–2. ročník ZŠ

Ferda vás zve za svými kamarády do vodní říše! Dozvíme se, kdo je chrostík, z čeho si staví domečky jeho larvy a k čemu potřebují sítě. V teplejších měsících odlovíme vodní bezobratlé, v chladnějších se s nimi seznámíme prostřednictvím obrázků a fotografií. Společně s Ferdou Mravencem zjistíme, jak funguje koloběh vody a že i malé znečištění v potůčku může mít velké následky ve vzdálené řece.

DÉLKA PROGRAMU: 3 hod.

ČAROVNÉ BÝLÍ

2.–4. ročník ZŠ

Můžeme se pomocí léčivých rostlin zbavit neduhů nebo alespoň snížit používání umělé vyráběných léků? V programu Čarovné

bylí čeká žáky odhalování tajemství vybraných léčivých bylin. Za použití všech smyslů prozkoumáme šalvěj, heřmánek, mátu, meduňku či mateřídoušku. V zahradě na bylinkové spirále se v teplých měsících seznámíme s bylinkami i „naživo“, vyrobíme si receptář našich poznatků a vlastnoručně si připravíme hojivou mast.

VÁNOCE MATKY PŘÍRODY

2.–4. ročník ZŠ *prosinec*

Vánoce plné sněhu, světýlek a voňavého pečení? Proč je ale dnes sníh spíše vzácností? A odkudže se berou suroviny na vánoční dobroty, když ne ze supermarketu? V netradičně pojatém vánočním programu upečeme tradiční vánočky, zapátráme po původu surovin a v zahradě Rozmarýnku budeme bádat nad tím, proč rostliny i zvířata v zimě potřebují sníh.

CENA: 150 Kč/žák

ŠPETKA DOMÁCÍ EKOLOGIE

3.–4. ročník ZŠ

Umíme doma hospodařit s vodou a energií? Jaká opatření v domácnosti mohou šetřit životní prostředí i naši peněženku? Žáci, jako členové rodin, rozhodují o použití různých opatření a sledují, jak změna chování může přispět ke společnému smysluplnému udržitelnému životu nás všech.

PŘÍPAD DOKTOR SACHARIN

3.–5. ročník ZŠ

Obezita trápí velké množství lidí. Dokážeme s ní a jinými obtížemi, způsobenými špatnými stravovacími návyky, účinně bojovat? Při řešení detektivního případu prozkoumáme složení běžných sladkostí a seznámíme se s vlivem nadměrné konzumace cukru na lidský organismus. Formou simulační hry podstoupíme testování účinků energetických nápojů a ve cvičné kuchyni si připravíme zdravé palačinky.

ZAHRADO, PROSTŘI SE

4.–5. ročník ZŠ *duben–říjen*

Uděláme si v zahradě kulinářské dopoledne a využijeme přitom plané i pěstované rostliny. Dozvíme se, jak daleko musí cestovat cizokrajné ovoce a zelenina, než se dostanou na náš stůl, a proč je lepší upřednostnit místní sezónní ovoce a zeleninu. A zjistíme, jak jídlo obohatit planými i v zahradě pěstovanými rostlinami.

DÉLKA PROGRAMU: 3,5–4 hod.

CENA: 150 Kč/žák

PLANETA HMYZU

4.–5. ročník ZŠ *listopad–březen*

Pojďte s námi objevovat pestrý, krásný a zajímavý svět hmyzu, zejména brouků. Vezmeme do ruky živý hmyz i jiné členovce, zjistíme, co dělá brouka broukem, prohlédneme si 3D fotografie našich nejzajímavějších druhů. A každý si pak vlastnoručně vytvoří maketu svého broučího oblíbence a odnese si ji domů.

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU

Terénní programy probíhají mimo pracoviště Rozmarýnek v přírodovědně zajímavých lokalitách. S sebou na program doporučujeme oblečení vhodné do terénu, pláštěnku, pokrývku hlavy, turistickou obuv, svačinu a pití.

CENA: 120 Kč/žák

DO OBORY ZA ZVÍŘÁTKY

MŠ (od 5 let), 1.–2. ročník ZŠ *květen–říjen*

Oborou Holedná nás provede Markazín – sele divočáka. Spolu s ním zažijeme setkání s dalšími lesními obyvateli. Hravě se naučíme rozlišovat vysokou zvěř podle paroží, zjistíme, kolik měří a jak krmí své mladé strakapoud, do krabičkových lup zkusíme odlovit lesní bezobratlé. Na závěr nás čeká pozorování divokých prasat.

Pozor! Sraz je na zastávce MHD Kohoutovice – hájenka, konec programu na zastávce MHD Stará dálnice.

DÉLKA PROGRAMU: 3 hod.

KOHOUTOVICKÁ OBORA

4.–5. ročník ZŠ *květen–říjen*

Co umí a jak funguje lesní ekosystém a co se stane, když do něho svou činností zasáhne člověk?

Žáci pracují ve skupinách metodou potvrzujícího bádání s využitím terénních nezbytností: dalekohledu, lupy, mikroskopu a pomůcek na odlov bezobratlých živočichů.

Pozor! Sraz je na zastávce MHD Kohoutovice – hájenka, konec programu na zastávce MHD Stará dálnice.

DÉLKA PROGRAMU: 4 hod.

ŠKOLNÍ VÝLETY

Program výletu včetně doby začátku a konce je možné mírně upravit dle požadavků školy.

Školní výlety realizujeme v červnu, doporučujeme je ale objednat již na začátku školního roku.

ZATOULANÁ KUŘÁTKA

MŠ (od 5 let), 1. ročník ZŠ

Program vychází z programu Dědečkův dvoreček.

Pomůžete slepičce najít zatoulaná kuřátka? Během hravého hledání prozkoumáme život slepic, králíků i dalších zvířat žijících na Rozmarýnku. Připravíme si pomazánku a nápoj, které ochutíme bylinkami a jedlými plevely.

Obvykle začínáme v 9 hod. na Rozmarýnku, končíme tamtéž v 14–15 hod.

CENA: 180 Kč/žák (zahrnuje suroviny na vaření)

TAJEMSTVÍ POD HRADEM VEVEŘÍ

2.–4. ročník ZŠ

Každé místo má svůj příběh. Objevme pod hradem Veveří odkaz kněžny Ypsilanti a staňme se ochránci studánek! Na cestě se budeme plavit parníkem po Brněnské přehradě, setkáme se s historickými postavami

v kostýmech, připravíme si svačinu a opečeme si ji nad ohněm. Výlet můžete zkombinovat s prohlídkou hradní expozice.

Obvyklý začátek v 8.30 hod. na parkovišti u zastávky MHD Rokle, konec ve 14–15 hod. na hradě Veveří.

CENA: 250 Kč/žák (zahrnuje vstup do areálu hradu, obědovou svačinu a plavební lístek na parník)

ZAHRADO, PROSTŘI SE

4.–5. ročník ZŠ

Zažijeme kulinářský den v zahradě Rozmarýnku a ochutnáme plané rostliny. Připravíme si občerstvení z planých i pěstovaných rostlin rostoucích v naší zahradě. Dozvíme se, jak daleko musí cestovat cizokrajné ovoce a zelenina, než se dostanou na náš stůl, a proč je lepší upřednostnit místní sezónní ovoce a zeleninu. Zbude i čas seznámit se s kontaktními zvířaty ve výběhách a teráriích Rozmarýnku.

Obvykle začínáme v 9 hod. na Rozmarýnku, končíme tamtéž ve 14–15 hod.

CENA: 200 Kč/žák (zahrnuje suroviny na vaření)

RYCHTA

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání
pracoviště Rychta
Krásensko 76, 683 04, p. Drnovice
www.lipka.cz/rychta

T: 517 385 429 | **E:** jitka.vagnerova@lipka.cz | **KONTAKTNÍ OSOBA:** Jitka Vágnerová

VÝUKOVÉ PROGRAMY

Jednodenní výukové programy probíhají zejména v zimních měsících přímo v budově Rychty v Krásensku. Jsou založeny na principech kritického myšlení a zážitkové pedagogiky. Program je rozdělen na dva na sebe navazující bloky, celkově trvá 6 vyučovacích hodin. Maximální velikost skupiny je 40 žáků.

CENA: 120 Kč/žák

DOTEKEM K POZNÁNÍ

4.–5. ročník ZŠ

Kolik zubů má had? Mění chameleon barvy? Jak rychle běhá šváb? Pojďme společně překonávat předsudky a vyvracet mýty o živočišné říši! Během programu se pomocí kontaktní výuky seznámíme s více či méně exotickými živočichy, chovanými v našich teráriích.

VÝUKOVÉ PROGRAMY V TERÉNU

Žáci absolvují výuku s prvky projektového vyučování či jinou formu zkušenostního učení. Na základě vlastních pozorování a zjišťování zpracují data, interpretují je a vytváří si vlastní postoje k tématu. Výuka směřuje k rozvoji klíčových kompetencí. Optimální počet účastníků je 20 až 30.

VÝPRAVA DO DOBY LEDOVÉ

4.–5. ročník ZŠ *listopad–březen*

Dobrodružná zimní terénní výprava do dávných časů a živý dějepis pro vaše žáky. Staňte se s námi lovci z doby ledové. Vyzkoušíme si přežití v zimní přírodě stejně jako lidé v pravěku. Vystopujeme zvěř, rozlišíme druhy dřevin, rozděláme oheň a oštěpem či lukem s šípy si ulovíme něco k snědku. Za dobrých sněhových podmínek otestujeme i pohyb v terénu na sněžnicích.

CENA: 150 Kč/žák (zahrnuje i svačinu)

JEZÍRKO

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání
pracoviště Jezírko
č. p. 97, 644 00 Brno-Soběšice
www.lipka.cz/jezirko

T: 545 228 567 | **E:** jezirko@lipka.cz | **KONTAKTNÍ OSOBA:** Světla Froncová

VÝUKOVÉ PROGRAMY

Programy pro MŠ a 1.–2. třídu ZŠ probíhají od 9 do 12 hod., ostatní programy od 9 do 12.30 hod. Po domluvě lze začátek programu posunout na 8.30 hod. Na Jezírku můžeme vyučovat dvě třídy současně.

CENA: 120 Kč/žák

Programy pro MŠ jsou připraveny pro děti od 5 let, pro mladší děti lze objednat samoobslužnou variantu programu Lesní naučná stezka.

VEČERNÍČEK NA VÝLETĚ

MŠ (od 5 let), 1. ročník ZŠ

Pojďme společně s postavičkami z večerníčků prozkoumat, jak vypadají a kde bydlí jejich skuteční představitelé – prolezeme si tak třeba i modelem mraveniště.

KDO BYDLÍ V LESE?

MŠ (od 5 let), 1.–2. ročník ZŠ

Jaká zvířata můžeme potkat v lese? Vydejme se za nimi na výlet společně se strakapoudem! Zaposloucháme se do jejich hlasů a poznáme jejich obydlí. Součástí programu je návštěva výukového prvku noční les.

DŘEVĚNÝ SVĚT

MŠ (od 5 let), 1.–2. ročník ZŠ

listopad–březen

Larva brouka tesařík provede děti od kořene až po korunu stromu a seznámí je se životem stromů a jejich využitím. Děti si na kachlových kamnech upečou bramborové placky.

MRAVENCOVO DESATERO

MŠ (od 5 let), 1.–2. ročník ZŠ

Poznejte život mravenců! Zjistěte, jak to vypadá u nich doma, k čemu mají tykadla, seznamte se s jejich pomocníky i nepřáteli. Součástí programu je prolézání modelem mraveniště.

NÁVŠTĚVA VE VČELÍM ÚLE

MŠ (od 5 let), 1.–2. ročník ZŠ

duben–září

Čeká nás dobrodružná výprava do světa včel! Vyzkoušíme si různá včelí řemesla, ochutnáme včelí produkty a u prosklenéh včelího úlu budeme pozorovat život včel.

VODNÍK JEZERNÍČEK VYPRAVUJE

MŠ (od 5 let), 1.–2. ročník ZŠ *duben–září*

Nahlédněte s vodníkem Jezerníčkem pod hladinu jezírka! Budeme pozorovat drobné vodní živočichy, přiblížíme si jejich život, zjistíme, jak se vyvíjí a čím se živí. Ochutnáme různé druhy vod a odneseme si vlastní výrobek.

PÁSL OVČÁK OVCE

MŠ (od 5 let), 1.–3. ročník ZŠ

listopad–prosinec

Víte, že ovce pomáhají stěhovat rostliny? A proč je dobré mít ovečky v krajině? Pohladíme si a nakrmíme živé ovečky a budeme tvořit z vlny. V adventní době máme na Jezírku zapůjčené dvě ovce z Lamacentra.

LES VŠEMI SMYSLY

1.–3. ročník ZŠ

duben–září

Věděli jste, že les můžeme ochutnat, očichat či osahat bosýma nohama? Společně zjistíme, že kopřiva nám jazyk vůbec spálit nemusí, připravíme si bylinkový čaj, pořádně se vyběháme při „živém“ pexesu a vytvoříme si lesní parfém. Za teplého počasí si namasírujeme chodidla na hmatové stezce.

V ZIMNÍM KOŽICHU

2.–5. ročník ZŠ

listopad–březen

Ani v zimě není v přírodě nuda! Vytvoříme vlastní zimní příběh, naučíme se stopovat a odlívat stopy ze sádry. Společně prozkoumáme, co zajímavého se děje v lese po setmění a že není důvod se v něm bát.

SOJČÍ LUMPÁRNY

3.–5. ročník ZŠ *listopad–březen*

Jak se ptačí svět přizpůsobuje drsným zimním podmínkám? A proč je dobré ptáky nejen přes zimu přikrmovat? Žáci se formou her dozví zajímavosti z ptačího světa, vyrobí si dřevěné ptačí krmítko a naučí se správným zásadám přikrmování ptáků.

VODNÍ KRÁLOVSTVÍ LESA

3.–5. ročník ZŠ *duben–říjen*

Kde se bere voda? Kam teče, co v ní žije a jak ovlivňuje celou krajinu? Podíváme se na život v jezírku v naší zahradě: pokusíme se odchytit, pořádně prozkoumat a určit naše živočišné sousedy. V lese najdeme pramen a vystopujeme, kam dál teče.

BARVY ZEMĚ

3.–5. ročník ZŠ *březen–říjen*

Kolik barev má země? Může to být červená i modrá? „Žížalí chodbou“ prolezeme do světa půdy, který prozkoumáme a ohmatáme. Naučíme se vyrábět barvy z půdy, nalovíme půdní breberky, podíváme se zblízka na žížalí štětinky a společně zjistíme, že půda není jen pro krtky.

HAJNÝ JE LESA PÁN?

3.–5. ročník ZŠ *březen–říjen*

Jak roste les? Žáci mají jedinečnou šanci prožít a poznat osobně celý dlouhý život stromu od semínka až po mrtvý tlející strom. Přímo v lese se seznámí s faktory působícími na stromy a les během jejich růstu. Použijí lesnickou průměrku a zjistí věk stromu. Bude se lišit růst přirozeného a hospodářského lesa?

PŘÍRODA NA TALÍŘI

3.–5. ročník ZŠ *duben–září*

Pojďte s námi ochutnat přírodu! Na čem si můžete smlsnout na jaře, na čem na podzim a čemu se oklikou vyhnout? Žáci si připraví pomazánku z jedlých rostlin. Seznámí se také s životním cyklem rostlin.

SPOLEČENSTVO PRŮSVITNÝCH KŘÍDEL

3.–5. ročník ZŠ *duben–září*

Vypravte se s námi do světa blanokřídlého hmyzu. Víte, jaký je rozdíl mezi včelou, vosou a mravencem? A jaká je role hmyzu při opylování rostlin? Prolezeme modelem mraveniště, budeme pozorovat život včel v prosklené úle a ochutnáme včelí produkty.

POTRAVNÍ VZTAHY A FOTOSYNTÉZA

4.–5. ročník ZŠ

Průběh fotosyntézy a dýchání rostlin prožijeme v divadelní podobě. Při hře si ujasníme roli producentů, konzumentů i rozkladačů v potravním řetězci. Podle ročního období budeme pozorovat život v lesní hrabance nebo ve vermikompostéru.

NA KAMENI KÁMEN

4.–5. ročník ZŠ

Jak se získává hliník? Proč ho recyklovat? Co jsou to fosilní paliva a jak vznikala? Seznámíme se s některými horninami a vybrané druhy prozkoumáme v terénu pomocí geologického kladívka. Dramatickou formou ztvárníme vznik života a vývoj planety Země.

PO STOPÁCH ŠELMY

5. ročník ZŠ

Vydejte se s námi do světa šelem! Je libo podrbat jezevce za uchem? Vyzkoušet, jak ostré mají šelmy špičáky? Podívat se, jací živočichové se pod rouškou tmy toulají našimi lesy? Zjistíme, co umí fotopast, a společně ji nainstalujeme. V roli detektivů vyřešíme případ ztracené slepice a vyzkoušíme si, jak se žije našim rysům.

VRABČÁKOVY PTÁKOVINY

5. ročník ZŠ *listopad–březen*

Čím jsou ptáci zajímaví a neobvyklí? Proč potřebují naši ochranu? Prozkoumáme, jak vypadají naši nejběžnější opeřenci, dozvíme se, jak žijí. Žáci si vlastnoručně vyrobí budku ze dřeva vhodnou pro sýkorky, aby si ji mohli umístit ve svém okolí a pozorovat hnízdící ptáky.

VÝUKOVÉ PROGRAMY NA LESNÍ NAUČNÉ STEZCE

Mateřským a základním školám nabízíme terénní výukové programy, které využívají stanoviště i herní prvky Lesní naučné stezky a jsou doplněny aktivitami na ně navazujícími. Probíhají celou dobu mimo budovu Jezírka. Na výběr je lektorovaná nebo samoobslužná varianta (bez pedagogů Jezírka). K samoobslužné variantě vám v předstihu zašleme metodiku a před programem zapůjčíme pomůcky.

CENA SAMOOBSLUŽNÉHO PROGRAMU:
60 Kč/žák

CENA LEKTOROVANÉHO PROGRAMU:
120 Kč/žák

LESNÍ NAUČNÁ STEZKA PRO MŠ

MŠ (od 5 let) *duben–říjen*

Vydáme se po stopách lesních zvířat, seznámíme se s broukem kůrovcem a jeho rodinou, dozvíme se, proč mají někteří motýli na křídlech oči, zahrajeme si na dendrofon a vyzkoušíme si, jakou sílu má voda.

LESNÍ NAUČNÁ STEZKA PRO ZŠ

1.–5. ročník ZŠ *duben–říjen*

Rozezníme dřevěný nástroj dendrofon, vydáme se po stopách lesních zvířat a odhalíme příběhy v nich ukryté. Vyzkoušíme si, jakou sílu má voda, nahlédneme do života brouka kůrovce a vystopujeme zmizelé obyvatele lesa.

PO NAUČNÉ STEZCE NA VLASTNÍ PĚST

MŠ, 1.–5. ročník ZŠ *duben–říjen*

Láká vás využít Lesní naučnou stezku pro výuku? Zvolíte-li samoobslužný program, můžete využít stanoviště i herní prvky bez podpory pedagogů Jezírka. V předstihu vám zašleme metodiku a před programem zapůjčíme pomůcky k aktivitám, které navazují na jednotlivé herní prvky.

KAMENNÁ

Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání
pracoviště Kamenná
Kamenná 20, 639 00 Brno
www.lipka.cz/kamenna

T: 543 420 825, 602 684 393 | **E:** ludmila.chmelikova@lipka.cz | **KONTAKTNÍ OSOBA:** Ludmila Chmelíková

VÝUKOVÉ PROGRAMY

Výukové programy realizujeme od 9 do 12.30 hod., po domluvě lze začátek programu posunout.

Programy probíhají z větší části v nedaleké **zahradě U Řeky** a jsou realizovány za každého počasí, proto je potřeba tomu přizpůsobit oblečení žáků.

CENA: 120 Kč/žák

NENÍ VČELA JAKO VČELA

3.–4. ročník ZŠ — *duben–říjen*

Víte, že opylovat květy umí nejen včela medonosná? Na zahradě najdeme také mnoho jiných opylovačů: samotářské včely, čmeláky, pestřenky, motýly a další zajímavé tvory. Seznámíme se s jejich vývojem, navštívíme včelí bufet, podíváme se na svět jejich očima a naučíme se vyrábět úkryty a domečky.

KDO NÁM BYDLÍ V ZAHRADĚ

3.–5. ročník ZŠ — *duben–říjen*

Je naše zahrada jenom naše? Kdo všechno tam bydlí s námi? Jak můžeme přilákat další užitečné tvory? Mají v zahradě opravdu všechno, co potřebují? Pojďme si zahrát na realitní kancelář a společně vytvořit nabídku komfortního, bezpečného bydlení a stravování pro nejrůznější pomocníky z živočišné říše.

VÝUKOVÉ PROGRAMY V OTEVŘENÉ ZAHRADĚ

Vyučujeme od 9 do 12 hod. v prostorách Otevřené zahrady Nadace Partnerství (Údolní 33, Brno, viz www.otevrenazahrada.cz).

Programy probíhají po celou dobu venku a jsou realizovány za každého počasí. Neopomeňte proto dobré oblečení i obuv do terénu. V průběhu programu je žákům k dispozici zastřešená outdoorová učebna.

Po skončení výukového programu můžete s žáky v zahradě zůstat a projít si tamní výukové prvky samostatně.

CENA: 120 Kč/žák

VODNÍ SVĚT

4.–5. ročník ZŠ *duben–říjen*

Pojďte s námi prozkoumat prostředí sladkých vod! Kde všude můžeme vodu nalézt? A co v ní žije? Společně budeme pracovat s modelem vodního toku, podíváme na řeky a jejich význam v krajině. Ponoříme se do světa stojaté vody a vyzkoušíme si odlov vodních živočichů.

ODPADKOVÝ KOŠ VYPRAVUJE

4.–5. ročník ZŠ *duben–říjen*

Jaké příběhy ukrývá odpadkový koš? A co všechno se musí stát, aby vznikla třeba plastová lžička? Bude nás zajímat nejen třídění a recyklace odpadů z domácností, ale také způsob získávání a zpracování surovin pro výrobky z různých materiálů. Ukážeme si, jak můžeme omezit množství odpadu, který sami produkujeme, a jak lze některé odpadky ještě využít.

POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY

Alternativa škol v přírodě

Lipka připravuje pro žáky také pobytové programy. Objednávat je můžete telefonicky nebo e-mailem na jednotlivých pracovištích Lipky.

Přehled pobytových programů a další podrobnosti najdete na **www.lipka.cz/pobyty**.

RYCHTA

KONTAKTNÍ OSOBA: Jitka Vágnerová
E: jitka.vagnerova@lipka.cz

- celoročně
- pro 4.–9. ročník ZŠ, SŠ
- obvykle 5 dnů
- přímo na Rychtě a v terénu Drahanské vrchoviny, ve vybraných lokalitách Moravského krasu
- kapacita až 32 žáků

ROZMARÝNEK

KONTAKTNÍ OSOBA: Lucie Vladová
E: lucie.vladova@lipka.cz

- celoročně
- pro 1.–9. ročník ZŠ
- obvykle 5 dnů
- pobyt na smluvně zajištěných základnách v přírodovědně zajímavých lokalitách
- kapacita až 90 žáků

JEZÍRKO

KONTAKTNÍ OSOBA: Světla Froncová
E: svetla.froncova@lipka.cz

- celoročně
- pro 1.–6. ročník ZŠ
- 4 nebo 5 dnů
- přímo na Jezírku – severní okraj Brna v dosahu brněnské MHD
- kapacita až 32 žáků

© Lipka 2020

WWW.LIPKA.CZ